

Tot "normal" a Rússia

Durant l'estiu els publicistes del Kremlin, tant els russos com els occidentals, no han parat de repetir que Rússia ja és capaç de generar bones notícies. Diuen que la normalització econòmica és un fet i que només és qüestió de temps parar els peus als bandits, que presenten com un fenomen en extinció. Davant d'aquesta afirmació qualsevol interrogant es posa sota sospita de conspiració catastrofista o de complicitat amb els nacional-comunistes de la Duma.

Duma que, d'altra banda, diuen els publicistes com un parlament-barricada inoperant que es dissoldrà qualsevol dia. Un cop formulades aquestes premisses els publicistes anuncien un escenari en què l'activitat mercantil de les elits és l'eix de tota la vida russa. I no fets com el rabiós manifest del general Rev Rokhlin denunciant el daltabaix tècnic i moral que viu l'ex-exèrcit Roig, o els auguris d'insurrecció popular violenta que fa de tant en tant el general Lèbed. Tot plegat vindrien a ser anècdotes marginals i residuals. La prova de com, a Rússia, ja no hi ha lloc per a les proclames ideològiques.

El Kremlin presenta la normalització de manera repetitiva i alhora documentada. L'acta, diguem-ne, fundacional seria una dada estadística del 2 de juliol segons la qual el PIB havia

deixat de caure per primera vegada des del 1990. Aquestes mateixes estadístiques han anunciat que l'any 1998 podria haver-hi un augment de la producció industrial d'almenys un 2 per 100 amb una inflació domesticada de només l'11 per 100. Xifres macroeconòmiques que recorden la campanya optimista de l'estiu de fa dos anys que anunciava "la sortida del túnel". Afirmació-eslògan que no va poder evitar que els estudis sociològics detectessin els 40 milions de russos captius de la misèria arrelgats al costat de 100 milions de pobres i precaris, configurant tots plegats més del 90 per 100 de la població.

La campanya d'ara pretén convèncer tant de la bonança econòmica com de l'honestetat que, asseguren, comença a guiar la gestió dels afers públics. A la majestuosa "reconversió" del ruble qualificada com la primera no rapiñera de la història russa i soviètica, s'afegeix el nou estil

de privatitzacions aparentment sense cartes marcades. La subhasta de la telefònica russa i del monopoli del níquel Norilsk és lloada com a model de joc net, tot i l'escàndol que l'endemà van organitzar els dos banquers més grans de Rússia. Tant Vladimir Gussinski (amo dels principals mitjans de comunicació) com Boris Berezovski (vice-secretari del Consell de Seguretat i amb una accidentada biografia de gàngster), tots dos artífexs del triomf electoral de Ieltsin, van impugnar l'operació perquè beneficia l'ex-vice-primer ministre d'Economia Vladimir Potanin.

I és que Potanin es col·loca com a tercer home fort de l'oligarquia financera i constitueix el coixí econòmic de les ambicions presidencials del vice-primer ministre Boris Nemtsov (últim "favorit" del Kremlin), instigador d'aquesta nova onada de *glasnost* privatitzadora que té com a pròxim episodi la subhasta de Rosneft, el gegantí monopoli estatal del petroli.

Aquests últims episodis, justament amb l'assassinat del cap de privatitzacions de Sant Petersburg Mikhaïl Manèvitx, expressen que el poder econòmic a Rússia està encara més a prop de la sordidesa de l'anomenada "acumulació del capital criminal" que no pas dels estils refinats occidentals. Sordidesa que s'intensifica en el dia a dia de la població que no cobra el salari i que tem que l'actual procés de puja de

preus del gas i de l'electricitat, o el projecte de liberalització dels lloguers dels habitatges (fins i tot els més atroïnats heretats del barraquisme vertical soviètic) acabi tot plegat en un disbarat.

Un últim sondeig diu que només un 16 per 100 del rusos defensaria l'estat en cas d'un cop militar. Però els entesos també recorden que la paciència russa és gairebé infinita i Solgenitsin ja va dir l'hivern passat que el cansament i la paràlisi a què ha arribat el seu poble li semblaven irreversibles. El que és evident és que Rússia ha tingut en els últims anys oportunitats de tornar al passat, per les urnes o per la violència, i en l'últim moment s'ha estimat més quedar-se en el present. Els anys soviètics i els milions de morts pesen terriblement, potser més que la depreddació d'oligarques i mafiosos. Això ho sap prou bé el poder i bé que se n'aprofita. ■

LLIBERT FERRI

"El poder econòmic a Rússia està encara més a prop de l'anomenada 'acumulació del capital criminal' que no pas dels estils refinats occidentals."